

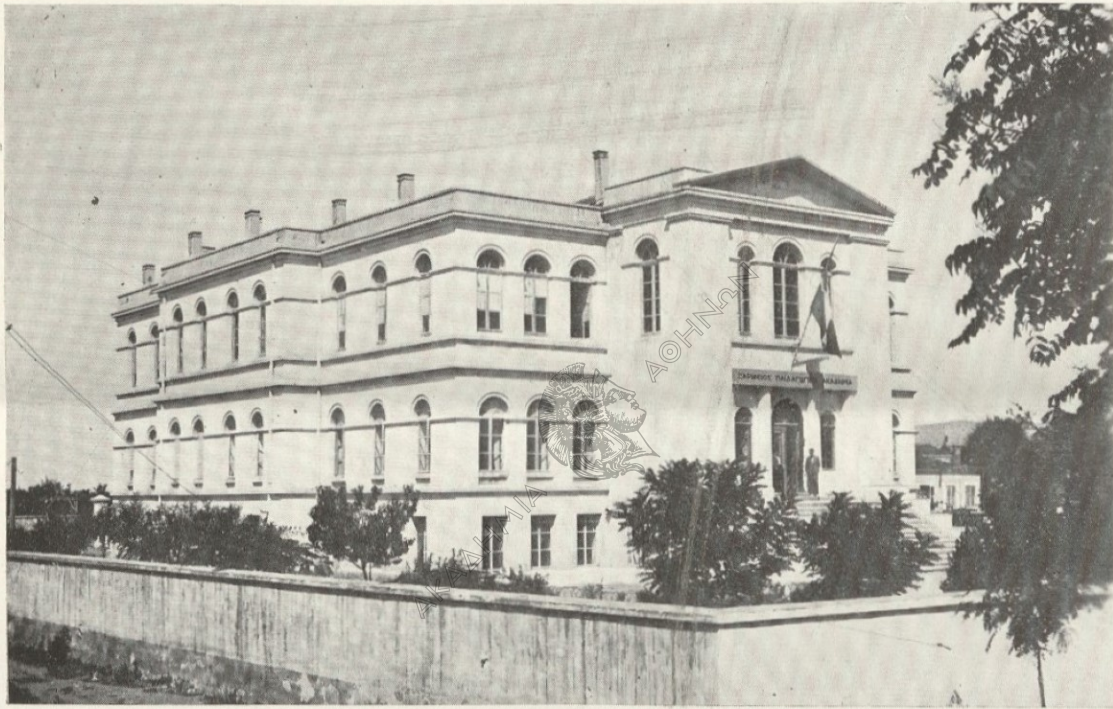
ΖΑΡΙΦΕΙΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΝ

 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1936

ΖΑΡΙΦΕΙΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΙΩΑΚΕΙΜ

ΛΟΓΟΣ

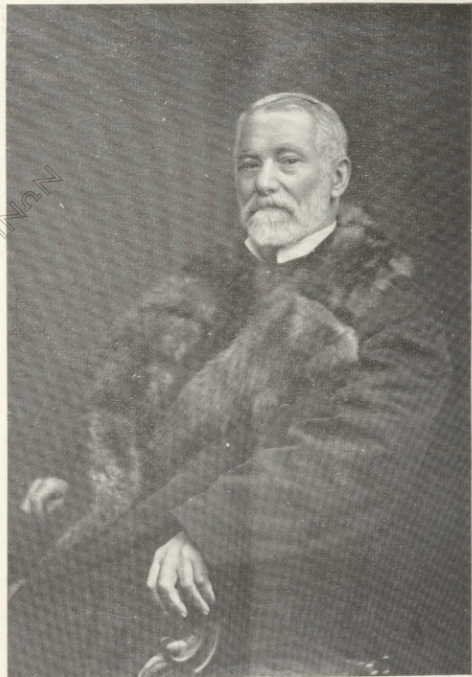
ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΤΗ 15^η ΙΟΥΝΙΟΥ 1936
ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΙ ΚΑΤΑ ΤΟ
===== ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ =====
ΤΩΝ ΛΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΙΔΡΥΤΩΝ ΤΗΣ
ΖΑΡΙΦΕΙΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΖΑΡΙΦΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

< Δόξα και τιμή παντί τῷ
ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν >

ΟΥΔΕΝ βεβαίωτερον ὑπάρχει τῆς ἀληθείας ταύτης. Καὶ ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους δι' ἀναρτιωμάτων παραδειγμάτων ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων ἐπιβεβαιῶσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ὅσοι ἐπὶ τῆς γῆς ἐβάδισαν τὴν λαμπρὰν καὶ ἐπιφανῆ ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, τῆς εὐποιίας καὶ ἀγαθοεργίας, τὸ ὑψηλότερον τῶν κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν καθηκόντων ἐκπληρώσαντες, ἐδρέψαντο οὗτοι τοὺς ἀειθαλεῖς στεφάνους τῆς ἀθανάτου δόξης. Καὶ ἂν παραλείψωμεν ἄπειρα ἄλλα παραδείγματα, ἴδου παράδειγμα πρόσφατον ἐπιβεβαιῶν τὴν ἀλήθειαν ταύτην, παρέχει εἰς ἡμᾶς ἡ νεότερα ἱστορία τοὺς κλεινοὺς καὶ φιλογενεστάτους μεγάλους ἐθνικοὺς ἐνεργέτας, τοὺς ἀειμνήστους Γεώργιον καὶ Ἑλένην Ζαρίφη, οἵτινες ὄχι μόνον ὑπέρξαν ἀκένωτοι πηγαὶ ἐλέους καὶ ἀγαθοεργίας, ἀλλὰ καὶ κοινωνικά προχώματα, φάροι ἀγλαοφεγγεῖς, προβολεῖς φωτοβόλοι, ἐστία φιλοπατρίας εἰς πολλὰς Ἑλληνικὰς χώρας ὅπου ἡ μαύρη καὶ ζοφερὰ τῆς δουλείας μακροαῖαν νύξ δὲν ἔδυσεν, ὅπου ἀκόμη ὁ λαμπρὸς τῆς ἐλευθερίας ἥμιος δὲν ἀνέτειλεν, σκορπίζοντες τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀφειδῶς διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ συντήρησιν καλλιμαρῶν σχολῶν καὶ ἐκπαιδευτηρίων καὶ ἄλλων εὐαγῶν φιάνθρωπικῶν ἰδρυμάτων.

Ἴδου ὑπὲρ τίνων σήμερον τελοῦμεν ἐκ καθήκοντος τὸ ἱερὸν τοῦτο μνημόσυνον, ὄχι ἵνα τοὺς πενήσωμεν, διότι οἱ τυχόντες τοιοῦτου εὐδῶς τελοῦσι εἶναι ἀπειράκις εὐτυχεστέροι τῶν ἐπιζώντων, ἀλλ' ἵνα εἰς τούτους μὲν τὸν ὀφειλόμενον τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης φόρον ἀποπέμωμεν, ἡμεῖς δὲ ὑπόδειγμα ἔχοντες ἀριστον ἐνώπιον ἡμῶν ἀντάξει γεινώμεν.

Ἐν πάντα τὰ ἔθνη διὰ μέσου τῶν αἰῶνων μνημόσυνα ἐπιτελοῦσιν ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων καὶ θεωροῦσιν ἐν τῶν σπουδαίων αὐτῶν καθηκόντων τὸ νὰ ἔχωσιν ἐν χρῆσει νενομισμένας τελετὰς ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, ἡμεῖς τὰ τέκνα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἥτις δογματίζει, ὅτι ἡ ζωὴ ἐν τῷ θανάτῳ δὲν λήγει, ὅτι ὁ τάφος δὲν εἶναι τὸ τέλος τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἡ θύρα, δι' ἣς οὗτοι εἰσέρχεται εἰς νέαν ζωὴν, ἐν ἣ ἡ ψυχὴ ἐν μέσῳ τινὶ καταστάσει θὰ διατελῇ μέχρι τῆς δευτέρας τοῦ Κυρίου παρουσίας, ὅτε θὰ ἐπέλθῃ ἡ ὀριστικὴ τῶν πάντων ἀποκατάστασις, ὀφειλομεν μετ' αὐροῦ ἐνδιαφερόμετος καὶ προθυμίας περιεσθῆναι ἐπιτελοῦμεν μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων καὶ ἰδίως τῶν μεγάλων εὐεργετῶν, τῶν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως εὐεργετησάντων τὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἅπανα ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς καὶ δυσχεμεροῖς συνεταίρισαν τὰς τύχας τῶν, καὶ ταῦτα νὰ θεωροῦμεν ὡς ἐν τῶν ἱερωτάτων ἡμῶν πρὸς ἐκείνους καθηκόντων, καθίσουν τὰ μέγιστα συντελοῦσιν, ἵνα ἐπὶ ἐκείνῳ βλέμμα πλήρες εὐμενείας ἴσῃ ὁ εἰσπλαγχξος Θεός, ἀφοῦ πρόσωπα προσεφύλῃ αὐτὴν τῆς ἀγάπης τὴν πηγὴν τοσοῦτον θεμιῶς παρακαλοῦσιν ὑπὲρ αὐτῶν.

Λιὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς σήμερον μετὰ ψυχικῆς συγκινήσεως συνήλθομεν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον ναόν, ἵνα ἐπιτελοῦμεν τὸν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐκκλησίας καθιερωθέντα ἀδελφικῶν τοῦτον θεσμόν, μνημόσυνον, ὑπὲρ τῶν μεγάλων τούτων εὐεργετῶν, ἐκ τῶν τάφων τῶν ὁποίων προέγμται πηγάει τοῦ ἔθνους τὸ μεγαλεῖον, ἡ δόξα τῆς πατρίδος μας, αἱ δὲ ἀθάνατοι αὐτῶν ψυχὰι περιεσθῆσονται ταύτην τὴν στιγμήν ἀγαλλόμενα περὶ ἡμῶν. Λιὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀδρόα αὐτὴ συγκέντρωσις καὶ ὁ συναγεμῶς οὗτος ὁ ἀσυνήθης διδασκόντων καὶ διδασκομένων σήμερον.

Λιὰ τοῦτο καὶ τὸ ἀνώτατον (ἐνταῦθα) ἐκπαιδευτήριον ἢ Ζωοφρεῖος Ἀκαδημία, ἡ πᾶν ζηλοτύπος πρὸς τιμὴν τῶν μεγάλων τούτων Εὐεργετῶν φέρουσα τὴν κλεινὴν ἑπωνυμίαν, μνήμων ὑπάκουσα τῆς εὐεργετικοτάτης ἐθνικοκοινωνικῆς δράσεως τῶν ἐκλιπόντων μεγάλων αὐτῆς Εὐεργετῶν, συνεκάλεσε πάντας ἡμᾶς σήμερον, ἵνα τέλῃσῃ ὑπὸ τὰς Θεοδέκτους εἰγὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπιβλητικὰ καὶ τρανόφρογγα

μνημόσυνα πρὸς τὸν Ὑψιστον Θεὸν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ἀειμνήστων μεγάλων αὐτῆς εὐεργετῶν.

Λὲν θὰ ἐπιχειρήσω κατὰ τὴν εἴσημον ταύτην στιγμήν νὰ πλέξω στέφανον ἑταῖνον καὶ ἐγκωμίων, ἀπαριθμῶν ὅσα ἔργα ἐπετέλεσαν, διότι φρονῶ ὅτι ἐκεῖ ὅπου λαλοῦσι τὰ ἔργα, οἱ ἑταῖροι καὶ τὰ ἐγκώματα εἶναι περιττά.

Ὑψώθησαν οὗτοι εἰς ἐπίτεμον ἔθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δράσεως, ἐπομένως ὀφείλεται αὐτοῖς ἐκδήλωσις τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης ἐκ μέρους ἡμῶν. Φόρος ἀγάπης καὶ στοργῆς ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας οὐχὶ κοινὸς καὶ ἐπιρριμένους, ἀλλὰ τόνος μᾶλλον φωνῆς καὶ ἔνμος εὐχαριστίας καὶ εὐγνωμοσύνης, οὐ μόνον ἐκ μέρους τῆς πόλεως ταύτης, εἰς ἣν οἱ φιλογενεῖς οὗτοι ἐδωροφόρησαν τὸ κλεινὸν τέμενος τῶν Μουσῶν, τὴν Παιδαγωγικὴν λέγου Ἀκαδημίαν, ἀλλὰ παρ' ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους, τὸ ὅποιον οἱ ἀειμνήστοι οὗτοι ἐπιζήλωσ ὀτὼς ἠγάπησαν καὶ ἠγωνίσθησαν τὸν δαῖον ἀγῶνα τῶσον εἰδοκίμως καὶ περιφανῶς.

Ἐθὲν δικαίως καὶ εὐλόγως εἰς τὰς μακαρίας Σας σκαῖς, ὁ ἀειμνήστοι ἀδελφοί, προεστάμεν τὴν αἰδίων ἡμῶν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀνέκλειπτον τιμὴν. Ναί. Δικαίως καὶ εὐλόγως ἐν ταῖς δέλοισ τῶν καρδιῶν ἡμῶν ἀνεγράψαμεν Ὑμᾶς μεγάλους ἐθνικοὺς εὐεργετὰς καὶ ἂν τὴν στιγμήν ταύτην βαρυσταλοῦντες κλίνομεν τὸ γόνυ πρὸ τῶν σκιῶν Ὑμῶν, ραίνοντες θεμιτὰ δάκρυα πρὸ τῶν τάφων Σας, τὰ δάκρυα ὅμως ταῦτα σπογγίζει ἐκ τῶν βλεφάρων μας ἡ ἀνάμνησις τῶν φιλογενῶν καὶ εἰσεβῶν Σας παύσεων ἀλλὰ καὶ ἡ παρηγορὸς ἐλλείψ τῆς Ἁγίας ἡμῶν θρησκείας, ἥς ὁ Θεῖος Αὐτῆς ἰδρυτής ἀποδώσει ἐν καιρῷ τὸν στέφανον τῆς δικαιοσύνης.

Ἐπορεύθητε ἐν γαλήνῃ καὶ ἐν ἱκανοποιήσει τῆς συνειδήσεως, ἄνδρες μακάριοι, τὴν μακαρίαν ὁδόν. Μετέβητε ἐκεῖ φέροντες τὸν φωτοστέφανον τοῦ ἀγνοῦ Χριστιανικοῦ Σας βίου καὶ περιβερβλημένοι τὴν ἀλουργίδα τῶν μεγάλων Σας ἀρετῶν. Ναί! μετέβητε ἐκεῖ ἐνθα οὐκ ἔστι λύπη καὶ σμικρότης καὶ ἡτοιμάσθη Ὑμῖν τόπος ἀναπαύσεως. Αἰώνια ἡ μνήμη Ὑμῶν.

ΖΑΡΙΦΕΙΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ε. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΖΑΡΙΦΕΙΟΥ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ

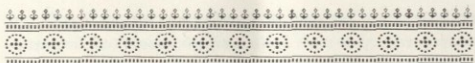
ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΡΤΗΣΗΝ
ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΩΝ ΙΔΡΥΤΩΝ ΤΗΣ
ΖΑΡΙΦΕΙΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ ΖΑΡΙΦΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
ΑΘΗΝΩΝ

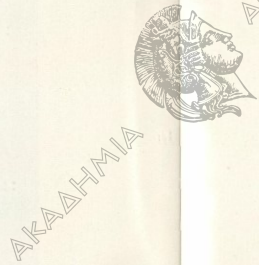
ΕΛΕΝΗ Γ. ΖΑΡΙΦΗ

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Η ΘΕΡΜΗ καὶ εὐκρινὴς εὐγνωμοσύνη τιμᾷ περισσό-
τερο ἀπὸ τὸν Ἐθεργέτη τὸν εθεργετούμενο, ὅταν τὴν
ἀποδίδεται βαθειὰ καὶ τὴν ἐκδηλώνει σεμνὰ καὶ μὲ παρ-
ρησία. Ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία καὶ ἰδιαίτερα ἡ πόλις τῆς
Ἀλεξανδρουπόλεως τιμοῦν τὸν ἑαυτὸν τους ὅταν μὲ τοὺς
ὕψηλούς ἐκπροσώπους τῆς ἡ πρώτῃ καὶ ἡ δεύτῃ με τὴν
ἐκλεκτὴν ἐπιτομή τῆς ἀποτίουν σήμερα μὲ τὴν σεμνὴν αὐ-
τὴν ἐπιμνημόσυνον ἐορτήν, παρουσία καὶ τοῦ ἐγγονοῦ τῶν
μνημονευομένων ἀξιολύμων Κυρίου Γ. Α. Ζαζήρη, τὸν φόρον
τῆς ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς Μεγάλους Ἐθερ-
γέτας τοῦ Γένους, τοὺς ἀειμνήστους ΓΕΩΡΓΙΟΝ καὶ
ΕΛΕΝΗΝ ΖΑΡΙΦΗ, τὸ ὄνομα τῶν ὁποίων φέρει τὸ
ἀνώτερο τοῦτο ἴδρυμα, ἡ Παιδαγωγικὴ μας Ἀκαδημία.

Καὶ ὀφείλεται μεγάλη καὶ ἀτίδισ εὐγνωμοσύνη πρὸς
τὸν Γεώργιον καὶ τὴν Ἑλένην Ζαζήρη, γιατί διέθεσαν
τὸν πλοῦτον τους σὲ ἡγεμονικὲς πράγματι δωρεὰς πρὸς τὸ
ἔθνος καὶ κατέχουν γιὰ τοῦτο δικαίως θέση ξεχωριστὴ
μέσα στὴν πλειάδα τῶν ἐθνικῶν εθεργετῶν, ποὺ τὰ ὀνό-
ματά τους: Ζάπας καὶ Συγγρός, Ἀρσάκης καὶ Ἀβέροφ,
Μπενάκης καὶ Μαρασλῆς καὶ τόσο ἄλλοι, εἶναι χαραγμένα μὲ
ἄσβεστα γράμματα μέσα σὲ κάθε εὐγνώμονα ἑλληνικὴ ψυχὴ.
Σπάνιο εἶναι νὰ βρεθῇ ἄλλος λαός, ποὺ νὰ χρεωστῇ τόσα
πολλὰ στὴν ἀτομικὴ πρωτοβουλία καὶ εθεργεσία ἐκλεκτῶν του
τέκνων, ὅσο ὁ ἑλληνικὸς. Δοκιμάσατε νὰ ἀπαριθμήσετε μόνο
τὰ κυριώτερα φιλάνθρωπικὰ καὶ εκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, ποὺ
τὰ ὀφείλει τὸ ἔθνος στὴ γενναιοδορία τῶν μεγαλόψυχων

παιδιῶν του, ἐκείνων ποὺ σκόρπισαν χωρὶς φρειδῶ τὰ πλοῦτη των γιὰ τὴν ὑγεία, τὴ μύρφωση, τὴ στρατιωτικὴν ἄμυνα καὶ τὴν ἀξιοπροελτὴ τὴν πολιτισμένη ἐμφάνισή του, καὶ θὰ πεισθῆτε ὅτι τῶν ἰδρυμάτων τούτων ὄντως οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Ἡ δωρεὰ τοῦ Ἐθνὸς κάθε βαθύτερο καὶ πλατύτερο ἀπὸ τὴν ἄπλη τὴ φυσικὰ περιορισμένη φιλανθρωπία, ἔνας ἰσχυρότερος ἡθικὸς παλμὸς, εἶναι μιὰ ἀρετὴ, ποὺ χαρακτηρίζει τὸν Ἕλληνα, ὅταν τὸν ἐνδοφρεῖ ἡ τύχη καὶ εὐπορήσῃ. Ξενιτεύεται, μογδεῖ καὶ ὅταν πλοῦτισθῇ, ἡ σκέψη του στρέφεται πάντα πρὸς τὴ φτωχίαν, τὴν ἱστορικὰ βασανισμένη πατρίδα του. Ὁ δλιγώτερο εὐπορος ὀνειρεύεται νὰ κἀν ἓνα δράμο, ἓνα γερύρι, μιὰ βρύση στὸ χωριὸ του. Ὁ πλουσιώτερος ἓνα σχολεῖο, ἓνα καρῶρι, ἓνα νοσοκομεῖο, ἓνα ἄσυλο γιὰ τὰ παιδιὰ τὰ ὄρφανὰ ἢ γιὰ τοὺς γέρονς. Ὅλον ἢ εὐγενικὴ φιλοδοξία εἶναι ν' ἀρήσουν πίσω τὸ ὄνομά τους κἀνοητας ἓνα καλὸ στὸν τόπο, ὅπου εἶδαν τὸ φῶς καὶ ποὺ τὸν νοσταλγοῦν, ὅσο καλὰ καὶ ἂν εἶναι ἀποκατεστημένοι στὰ ξένα. Ὁ Ἕλλητισμὸς καὶ ἰδιαίτερα ὁ ἑλληνισμὸς τῆς διασπορᾶς βρῖθει ἀπὸ τέτοια ὠραία βαθιὰ συγκινητικὰ παραδείγματα. Καὶ παλαιότερα, στὸν ὑπόδουλο Ἕλλητισμὸ, ἔτσι συντηροῦσαν αἱ Κοινότητες τὰ ὄνομασιὰ γιὰ τὴν τάξη, τὴν ἄνεση, τὸ νοικοκυριὸ καὶ τὴν ἀνώτερη πνευματικὴ τους φησιγονομία θρησκευτικὰ, φιλανθρωπικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρυμάτια του. Καὶ ὅταν πάλι ἐλευθερώθηκε ἓνα τμήμα τῆς ἑλληνικῆς πατρίδας, τὰ Παρεκστήματα καὶ οἱ Βιβλιοθῆκες καὶ τὰ Νοσοκομεῖα καὶ τὰ Ὀρφανοτροφεία καὶ τὰ Σχολεῖα τῆς χώρας μετὶ πλούσιες δωρεᾶς τῶν φιλογενῶν Ἑλλῶνων ἰδρυθήσαν καὶ ἐλειτούργησαν — μνημεῖα ἔσαι τοῦ ἀκοίμητου ἑλληνικοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς φλογερῆς ἑλληνικῆς φιλολληλίας. Καὶ ἦταν κάποτε τόσο ἀστόχαστα μεγάλη ὄχι ἡ γενναιοδωρία ἀλλὰ ἡ αὐτοθυσία μερικῶν εὐεργετῶν, ὅστε ὄχι σπάνια τὸ ἑλληνικὸ Κράτος βροθήκει στὴν ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ οἰκονομικὸς ἄρωγὸς στὶς χῆρες καὶ στὰ παιδιὰ των γιὰ νὰ μὴ λιμοκτονήσουν — ὅλος ὁ πατρικὸς θησαυρὸς εἶχε χωρὶς φρειδῶ θυσιασθῆ σὲ ἔργα φιλανθρωπικὰ καὶ ἔθνικα.

Ἐξέχουσαν θέσιν ἀνάμεσα στοὺς μεγάλους εὐεργέτας

τοῦ Γένους κατέχει ὁ Γεώργιος Ζαοίρης. Γεννήθηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνος στὴν Κοιν/πολη. Μετὸ οικονομολογικὸ του δαιμόνιο ἀπέκτησε πολλὰ πλοῦτη καὶ ἔνωρις διεκρίθη διὰ τὰ φιλογενῆ καὶ φιλάνθρωπα αἰσθημάτια του. Πλούσιος εἶναι οἱ δωρεᾶς του πρὸς τὰ ἔθνικὰ φιλανθρωπικὰ καταστήματα στὸ Βαλουκλή τῆς Κοιν/πόλεως καὶ πρὸς πλείστα ἄλλα ἔθνοφελῆ ἰδρυμάτια. Πλουσιώτερος ἀκόμα εἶναι ἔκείνος ποὺ ἔκαμε γιὰ τὴν ἰδρυση καὶ τὴ λειτουργία ἐκπαιδευτηρίων. Αὐτὸς μόνος κατέβαλε τὰ 9/10 τοῦ ποσοῦ ποὺ ἔδωσαν ἡθῆ γιὰ ν' ἀνεγερθῆ τὸ μεγαλοπρεπὲς κτίριο τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς στὸ Φανάρι — τῆς Σχολῆς ποὺ ἐπὶ ἔτη πολλὰ ἐτροφοδότησε καὶ τροφοδορεῖ ἀκόμη τὸν ὑπόδουλον ἑλληνισμὸ μετὶ τοὺς Δασκάλους ποὺ ἀγωνίσθηκαν καὶ ἀγωνίζονται νὰ διατηρήσουν ἀκαταία καὶ ἐνεργὰ τὴν Χριστιανικὴ θρησκευτικὴ συνείδηση καὶ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνικὸ φρόνημά του μέσα στὶς δραματικὲς δοκιμασίε τῆς ἔθνικῆς μας ἱστορίας. Αὐτὸς πάλι ἰδρυσε καὶ ἐπροικοδότησε τὰ σχολεῖα τῶν Θεραπευτῶν καὶ τῆς Προύσας. Καὶ αὐτὸς ἀκόμη στὴ δύση τῆς ζωῆς του ἰδρυσε τὰ Διδασκαλεῖα ἀρρέων καὶ θηλέων Φιλιππουπόλεως, ποὺ ὀνομάσθηκαν πρὸς τιμὴ του Ζαοίριου. Καὶ ὄχι μόνο τὰ ἰδρυσε ἀλλὰ καὶ νὰ ἔξασφαλίσαι τὴ λειτουργία τους τὰ ἐπροίκισε μετὶ ἡγεμονικῆ πράγματι δωρεᾶ ἀπὸ 20.000 εἰκοσόφραγκα.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἐκθέσω λίγο λεπτομερέστερα τὴν ἱστορίαν τῶν Ζαοίρειων Διδασκαλείων τῆς Φιλιππουπόλεως, ἀφοῦ τὸ ἰδρυμά μας εἶναι ἡ συμβολικὴ καὶ ἱστορικὴ συνέχειά του.

Μετὰ τὸ Βουλγαρικὸ σῆσισμα, ποὺ ὁ κύριος σκοπὸς του ἦταν πολιτικὸς καὶ ἔθνικὸς, ἄρχισε στὴ Βόρειο Θράκη μετὶ κέντρο τὴ Φιλιππουπόλη, ποὺ οἱ Βούλγαροι προϋχόντες τῆς πρωταγωνίσθησαν στὴν ἐκκλησιαστικὴ πάλῃ κατὰ τὸ Πατριαρχεῖο, ἓνας ἰσχυρὸς ἀγῶνας μετὶ σκοπὸ τὸν Ἐκβουλγαρισμὸ τῶν Ἑλλῶνων. Ἐγινε τότε σκέψη στὴν Κοιν/πολη μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, ποὺ προέδρὸς του ἦταν ὁ φιλογενῆς Ἡπειρώτης Ἡροκλῆς Βασιιάδης, γυατρὸς καὶ φιλόλογος, πῶς ν' ἀντι-

μετωπισθή αποτελεσματικά ὁ κίνδυνος ποῦ ἀπειλοῦσε τὸν ἑλληνισμό τῆς Βορείου Θράκης. Ἀποφασίσθηκε λοιπὸν νὰ ἐνισχυθοῦν ὕλικῶς καὶ νὰ βελτιωθοῦν τὰ ἑλληνικά σχολεῖα τῆς Φιλιππουπόλεως, ποῦ ἀπὸ τὸν 17ον ἡδὴ αἰῶνα καλλιεργοῦσαν καὶ διέδιδαν τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ παιδεία καὶ στήριζαν ἔθνικα ὅλον τὸν Ἑλληνισμό τῆς Β. Θράκης. Γιὰ νὰ γίνῃ ὅμως αὐτὸ χρειάζοταν ἕνας πλοῦσιος καὶ μεγαλόκαρδος χορηγός. Ἀπὸ Ἑλληνας τῆς Κων/πόλεως, ὁ Φιλιππουπόλιτης γυατρός Ἀλέξανδρος Ζωγράφος Πασᾶς καὶ ὁ ἔθνικὸς εὐεργέτης καὶ γυατρός Ἀρχηγένης, ἀπὸ τοὺς Ἐπιβάτες τῆς Θράκης, ποῦ πρὶν νὰ κἀνῃ ἱατρικὲς σπουδὲς στὸ Παρίσι ἦταν Διευθυντὴς τῆς Ἑλληνικῆς Κεντρικῆς Σχολῆς στὴ Φιλιππουπόλῃ (ἀπὸ τὰ 1836 ἕως τὰ 1839) καὶ γνώριζε καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὶς ἔθνικες ἀνάγκες τοῦ ἑλληνισμοῦ τῆς Β. Θράκης, ἀποτάθηκαν στὸ μεγάλο Τραπεζίτη καὶ φιλόανθρωπο Γεώργιο Ζαφίρη. Ὁ Ζαφίρης μὲ τὴ μεγάλη του καρδιά καὶ τὸ μεγαλύτερο ἀκόμα πατριωτισμὸ δέχθηκε προθυμότητα. Καὶ ἀρχίσαν ἀμέσως οἱ διαπραγματεύσεις μεταξὺ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Φιλιππουπόλεως. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν διαπραγματεύσεων ἦταν ἡ ἰδρυσις καὶ ἡ λειτουργία ἀπὸ τὸ 1875 τῶν Ζαφιεῖων Διδασκαλείων Φιλιππουπόλεως. Ἐγίνε δηλαδὴ τὸ ἔξης: Ἀναπτύχθηκε ἡ πρῶνι πεντατάξια Ἑλληνικὴ Κεντρικὴ Σχολὴ ἀρρένων τῆς Κοινότητος Φιλιππουπόλεως σὲ ἑπτὰ τάξια καὶ ἰδρύθηκε τριτάξιο ἀνώτερο Παρθεναγωγεῖον. Ὁ εὐεργέτης ἀνέλαβε νὰ χορηγῇ κάθε χρόνον γιὰ τὴ συντήρησιν τῶν σχολείων 1000 ἀγγλικὲς λίρες. Σκοπὸς τῶν Ζαφιεῖων Διδασκαλείων ἐτέθη ἡ ἑλληνοπροετὴς μόρφωσις τῶν Βορείων Θρακῶν, ποῦ ἐπιθυμοῦσαν νὰ κἀμουν ἀνώτερες σπουδές, καὶ ἡ προετοιμασία δημοδιδασκάλων καὶ τῶν δύο φύλων γιὰ τὶς ἑλληνικὲς Κοινότητες τῆς Θράκης. Χάριν μάλιστα τῶν τροφίμων ποῦ ἤρχοντο ἀπ' ἔξω, ἰδρύθηκαν ἀπὸ τὴν Κοινότητα κοντὰ στὰ Διδασκαλεῖα δύο οἰκοτροφεῖα, ἕνα ἀρρένων καὶ ἕνα θηλέων. Μέσα σ' αὐτὰ ἐκτός ἀπὸ τοὺς τροφίμους ποῦ πληρώναν 25 ὄθωμανικὲς λίρες τὸ χρόνον γιὰ συντήρησιν, διηπότιον δωρεὰ ὡς ὑπό-

τροφοῦ τοῦ Εὐεργέτου 20 νέοι (10 ἀγόρια καὶ 10 κορίτσια) κατατόμενοι ἀπὸ τὴ Θράκη. Ἡ ἐκλογή γινόταν ἕστερα ἀπὸ διαγωνισμό. Οἱ ἐπιτόροφοι αὐτοὶ γιὰ ν' ἀποτίσουν τὴν ὀφειλὴ τους ποῦ τὸν εὐεργέτην ὄφειλαν, ἀφοῦ τελίωσαν τὶς σπουδές τους, νὰ ἀρχωσθοῦν λίγα χρόνια ὡς δημοδιδάσκαλοι στὶς Ἑλληνικὲς Κοινότητες Θράκης.

Ὅταν ὁ ἰδρυτὴς τῶν Διδασκαλείων Γεώργιος Ζαφίρης πέθανε στὰ 1884, ἡ εὐγενικὴ σκευγὸς τὸ Ἑλῆν, τὸ γένος Ζαφειροπούλου, σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία καὶ τὴν ἐντολὴ τοῦ συζύγου τῆς, ἐξακολούθησε πιστὰ νὰ δίνῃ τὴν ἐτήσια χρηματικὴν ἐπιχορήγησιν γιὰ τὴ συντήρησιν τῶν Ζαφιεῖων Διδασκαλείων. Ἦρθε μάλιστα σὲ διαπραγματεύσεις μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Κυβέρνησιν καὶ στὰ 1890 ἐπὶ προθυποῦτοῦ τοῦ Θεοδώρου Δηλιγιάννη παρεχώρησε στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος τὸ μεγάλο ἀγρόκτημά της στὴ Θεσσαλία Σοφάδες ὑπὸ τὸν ὄρο νὰ τὸ νέμεται μὲν τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος, ἀλλὰ νὰ καταβάλλῃ κάθε χρόνον 1000 λίρες στὴν Ἑλληνικὴ Κοινότητα Φιλιππουπόλεως, ἐφ' ὅσον αὐτὴ θὰ διατηρῇ τὰ Ζαφιεῖα Διδασκαλεῖα γιὰ τὸ σκοπὸ, γιὰ τὸν ὁποῖο ἰδρύθηκαν. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπὸ τότε τὸ πρόγραμμα τῶν διδασκόμενων μαθημάτων καὶ τὰ προσόντα τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ζαφιεῖων ἦσαν ὑπὸ τὸν ἐλεγχὸ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας.

Πρῶτος διευθυντὴς καὶ διοργανωτὴς τῶν Ζαφιεῖων Διδασκαλείων ἦταν ὁ Γεώργιος Κωνσταντινίδης, Μακεδὼν, διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ὁ ὁποῖος πρὶν διηπότινε τὴν Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης καὶ στέλλθηκε ἀπὸ τὸν ἰδρυτὴ ἐπιτηδὲς γιὰ νὰ ἀργανώσῃ τὰ Διδασκαλεῖα. Αὐτὸς πράγματι τὰ διοργάνωσε μὲ σύστημα καὶ μὲ φωτεινὴ κρίσιν. Ἐφήρμοσε τὸ πρόγραμμα τῶν ἐν Ἑλλάδι ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Γυμνασίων μὲ κάποιες παραλλαγές γιὰ νὰ τὸ προσαρμόσῃ στὸ σκοπὸ τῶν Διδασκαλείων. Εἰσήγαγε δηλαδὴ τεχνικὰ μαθήματα, μουσικὴ καὶ τὰ παιδαγωγικά στὴν τελευταία τάξιν τῶν Διδασκαλείων, ὅπως καὶ τὴν πρακτικὴν ἀσκηση τῶν τελειοφοίτων κοντὰ τὸ δεύτερον ἑξάμηνον, γιὰ μὲν τοὺς μαθητὰς στὴν πρότυπον τετρατάξιον δημοτικὴν σχολήν, γιὰ δὲ τὶς μαθήτριες στὴν ἑξατάξιον ἀστικὴν σχολὴν τῶν θηλέων.

Τὰ Ζαρίφεια Διδασκαλεία ἔγιναν μέσα σὲ λίγα χρόνια λαμπρὸ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα καὶ ἔμειναν ὡς τὰ 1906, ὅταν κατελύθησαν μαζί με τὴν κατάρρευση τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοῦτης τῆς Φιλιππουπόλεως, ὁ ἰσχυρότερος φραγμὸς κατὰ τοῦ ἐκβουλήγαρισμοῦ τῶν Ἑλλήνων τῆς Θράκης. Ἀκριβῶς γιὰ νὰ διατηροῦν πάντοτε στὸ ἔψος του τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ἔθνικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα, οἱ Κοινοῦτητες ἐφρόντιζαν νὰ διαλέγουν τοὺς ἀριστεῖς τῶν Ἑλλήνων διδασκάλων καὶ καθηγητῶν γιὰ νὰ ἐμπιστευθῶνται σ' αὐτοὺς τὴν διδασκαλίαν τῶν νέων. Ἔτσι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς τῶν Ζαρίφειων διέπρεψαν στὰ Γράμματα καὶ ἐλάμπρυναν ἀργότερα μὲ τὸ ἔργο των τὰ ἀνώτερα ἐπιστημονικὰ μας ἴδρυματα.

Οἱ ἀξιολογότεροι ἦσαν: ὁ Παιδαγωγὸς **Συροδέλης**, ὁ **Χρῆστος Τσοῦντας**, ὁ σοφὸς ἀρχαιολόγος, ἀργότερα Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ὁ **Γεώργιος Κωνσταντινίδης**, Φιλολόγος καὶ ἱστορικός, Διευθυντῆς τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, ὁ **Βασίλειος Μυστακίδης**, μεσαιωνοδίφης, ὁ **Πέτρος Παπαγεωργίου**, Βυζαντιολόγος, Διευθυντῆς τοῦ Λεξικοῦ τῆς Νεοελληνικῆς Γλώσσης, ὁ **Δύσανδρος Χατζηκρόντας**, Διευθυντῆς τῆς Μαρασιεῖου Βιβλιοθήκης, ὁ **Γεώργιος Σωτηριάδης**, ἱστορικός καὶ ἀρχαιολόγος, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ὁ **Γρηγόριος Βεργαράδης**, φιλόλογος, Καθηγητῆς δημοῦς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ **Γεώργιος Ἀθανασιάδης**, φυσικός, Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ **Ἰωάννης Καρακασιανίδης**, Μαθηματικός, Καθηγητῆς τοῦ Πολυτεχνείου, ὁ **Σταμάτιος Ψάλτης**, γλωσσολόγος, συντάκτης τοῦ Ἰστορικοῦ Λεξικοῦ καὶ ἄλλοι.

Ἀπὸ τὸ ἔτος 1884 εἰσλήχθησαν στὶς ἂν ἄνωγες τάξεις τοῦ Ζαρίφειου Διδασκαλείου τῶν ἀρρένων τὰ Λατινικὰ καὶ στὰ 1885 μὲ Βασιλικὸν Διάταγμα τὸ Ζαρίφειον Διδασκαλεῖον τῶν ἀρρένων ἀνεγνωρίσθη ὡς ἰσότιμον πρὸς τὰ Γυμνάσια τοῦ Κράτους. Ἔτσι οἱ ἀπὸ τὸ 1886 κ' ἐδῶ ἀπόφοιτοὶ του εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγραφῶνται σ' ὅλες τῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως καὶ στὰ ἰσότιμα Πανεπιστήμια τῆς Εὐρώπης. Ἐκατοντὰς Θρακῶν

ἐπιστημόνων πῆρε τὴ γυμνασιακὴ του μόρφωση στὰ Ζαρίφεια.

Αὐτὴ εἶναι μὲ λίγα λόγια, Κυρίες καὶ Κύριοι ἡ ἱστορία τῶν Ζαρίφειων Διδασκαλείων καὶ ἡ μεγάλη φιλογενῆ δράση τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Ζαρίφη. Ὅταν πρὸ διετίας ἰδρύθησαν Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας, ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία μὲ τὴν εὐγενῆ ὑπόδειξη τοῦ ἐγγονοῦ τῶν Εὐεργετῶν ἀξιότιμου Κυρίου Ζαρίφη, ποῦ τιμᾷ μὲ τὴν παρουσία του τὴ σημερινὴν μᾶς ἐορτῆ, ὥρισε νὰ συντηρηθῆ μία Ἀκαδημία τοῦ Κράτους, ἡ Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία τῆς Ἑλληνικῆς Θράκης, ἡ ἰδικὴ μας, μὲ τὸ κληροδοτήμα Ζαρίφη καὶ νὰ φέρῃ τιμῆς ἕνεκεν τὸ ὄνομα τῶν Εὐεργετῶν: ΖΑΡΙΦΕΙΟΣ.

Ὅραία καὶ εὐτοχοιωτῆ ἐνδειξὴ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἄνδρα ποῦ διέθεσε μὲ μεγαλοψυχία τὰ πλοῦτη του γιὰ τὴν ἰδρυση καὶ τὴ λειτουργία τῶν ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων. Γιατὶ ἀκριβῶς: τὸ ΠΑΘΟΣ ΤΟΥ, ἡ ἀκοίμητη μέριμνά του γιὰ τὰ σχολεῖα ζαρωκατρίζει τὴν φιλογενῆ καὶ ἐθνικὴν δράση τοῦ Γεωργίου Ζαρίφη. Ἐνα πάθος καὶ μία μέριμνα, ποῦ δίνουν ξεαιρετικὴν εὐγένεια καὶ ξεχωριστὴ σημασία στὸ ἔργο του. Δὲν θέλω βέβαια νὰ ὑποτιμῆσω τὴν ἀξία τοῦ ἔργου τῶν ἄλλων. Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν, ποῦ διέθεσαν τὸν πλοῦτον τους γιὰ νὰ συστήσουν καὶ νὰ προικοδοτήσουν ἴδρυματα φιλανθρωπικὰ. Ὅσοις ὅμως φροντίζει γιὰ τὰ Σχολεῖα, γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τοῦ λαοῦ, μεριμνᾷ γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους, γιὰ τὸ αἴριο τῆς Ἀνθρωπότητος. Τὸ παιδί εἶναι ἡ μεγάλη ἐλπίδα τοῦ ἔθνους, ἀπ' αὐτὸ χρέματιν οἱ προσδοκίαι τῆς Ἱστορίας.

Γι' αὐτὸ ὑπῆρξεν εὐστοχοιωτῆ ἡ ἰδέα νὰ δοθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Ζαρίφη σ' ἓνα ἴδρυμα, ποῦ εἶναι Σχολὴ—Μητέρα, ὅπως ἡ Παιδαγωγικὴ μας Ἀκαδημία. Ἀπ' αὐτὴν θὰ βγῶν οἱ ἀθρονοὶ μας Δασκάλου, τὰ στῆριγματα καὶ οἱ καθοδηγοὶ τῆς λαϊκῆς μας Παιδείας.

Αὐτὴ τὴ στιγμή ποῦ θὰ στηθῆ μέσα στὸ Διδασκῆριο τῆς φερωνοῦ Ἀκαδημίας ἡ εἰκὼν τοῦ μεγάλου Εὐεργετοῦ, ὅς αἰσθανθῆ βαθειᾶν ἱκανοποίησι ἡ μακαρία σκέυ του. Στὴ Θράκῃ πάλι, ἀλλὰ στὴ Θράκῃ τὴν Ἑλληνικὴν

καλύπτει τὸ ὄνομά του ἓνα ἀνώτερο ἐκπαιδευτικὸ ἴδρυμα. Τὸ ἴδρυμα ἐκεῖνο ποῦ θὰ δώσῃ ὄχι στὸν ὑπόδουλο, ὑποδούλους, ἀλλὰ στὸν ἐλεύθερο πιά Ἑλληνισμό τοὺς ἐλεύθερους Δασκάλους του. Ἄς ἐλπίσουμε (καὶ μεῖς οἱ Διδάσκοντες θὰ προσπαθήσουμε μὲ ὅλες μας τίς δυνάμεις γι' αὐτὸ) ὅτι ἡ ἀκαδημία μας θὰ συνεχίσῃ τὴν ὁραία παράδοση τῶν Ζαυφείων Διδασκαλείων. Ὅπως ἄλλοτε οἱ ἀπόφοιτοὶ τῶν ἀποτελοῦσαν τὰ ἐπίλεκτα ὄχι μόνον διδασκαλικά ἀλλὰ καὶ ἐπιστημονικά καὶ κοινωνικά στελέχη τοῦ Θρακικοῦ λαοῦ, ἄς ἐλπίσουμε ὅτι καὶ οἱ δικοὶ μας ἀπόφοιτοι, σκορπισμένοι αὔριο ὡς Δασκάλοι στὰ Θρακικά καὶ Μακεδονικά χωριά θὰ γίνων τὰ στηρίγματα τοῦ ἔθνικοῦ μας πολιτισμοῦ. Θὰ καλλιεργήσουν τὴν ἑλληνικὴ συνείδηση, μὲ τὴν ἀνώτερη πνευματικὴ φρυσιογνωμία ποῦ τὴν χαρακτηρίζει καὶ θὰ συνεχίσουν τὴ μεγάλη ἱστορία της.

Τελειώνοντας Σᾶς παρακαλῶ ν' ἀναφωνήσετε μαζί μου :

Τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Ἑλένης Ζαυφίη ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη!

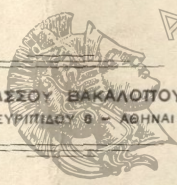

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΠΟΣ ΤΑΣΣΟΥ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ 9 - ΑΘΗΝΑΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ